

Csővár, körtúra a várromokhoz

2017. április 06. 17:06

Cserhádi vártúra

A dimbes-dombos Cserhát vonulatai számos középkori várromot őriznek, a Naszály tömbjétől keletre, a Csővár község feletti meredek falú hegyen magasló ódon romokhoz kényelmes turistaút vezet. A szép kilátást nyújtó falak mellől a sziklás Vas-hegyen keresztül jutunk le Nézsára, majd a Mária-forrás érintésével gyalogolunk vissza a szép fekvésű Csővárra. A túra hossza: 10,6 km A túra időtartama: 3,5 óra Szintkülönbség: 220 m fel, ugyanannyi le

Töltsd le az útvonalat GPX-fájlként a GPS eszközödbe!

A túra jellege:

Jól jelzett turistautak, ösvények, szekérutak. A **várhoz** és a **Vas-hegyre** rövid, közepes emelkedők, a Vas-hegyről lefelé vezető ösvény kellemetlenül meredeken lejt, de nem hosszú, nedves időben csúszásveszély. Vízet vigyünk magunkkal, a **Mária-forrás** gyér vizű, kifolyó nélküli kút. **Kiindulópont:** **Csővár**, a falu központjában, a polgármesteri hivatal környékén lehet parkolni, a patak hídjától nem messze, a nagy park közelében. Játszótér. **Megközelítés:**

Vác felől, a 2-es főútról **Rád** irányába lehajtva, a **Penc** utáni község **Csővár**, a faluba érve balra kanyarodva érünk a patak partján lévő parkhoz.

Térképkiadvát: Cserhát 1:60 000 (Cartographia), <http://www.cartographia.hu/cserhat-turistaterkep-8.html>
túra leírása

Átmegyünk a **Sinkár-patak** hídján, majd egyből balra fordulunk a **Petőfi utcára**, ahol már feltűnnek a **PL** jelzések. Végig megyünk az utcán, a végénél ismét balra fordulunk, újból átmegyünk a patakon, aztán egy jobb kanyarral térünk rá a **Mikszáth Kálmán utcára**, majd a nyilegyenes, széles **Rákóczi utcán** bandukolunk tovább törönnyíránt a csővári porták közt. Szép rálátást élvezve a **Vár-hegyen** trónoló romokra lassan elhagyjuk a falu utolsó házait is, majd jelzett utunk élesen jobbra fordulva egy földútra, ismét keresztezi egy szépen rendben tartott erdészház mellett a patakot.

Egy bal kanyarral betérünk a fiatalos erdőbe, és széles, kényelmes utunkon, folyamatosan felfelé tartva rövidesen felérünk a **Vár-hegy** északi nyergébe. Itt találkozunk a **P** jelzésekkel, innen balra egy meredek ösvény, **PL** jelzésű, kaptat fel **Csővár** maradványaihoz. A 333 m magas **Vár-hegy** tetejét elfoglaló csekély falmaradványok mellől rémek **panoráma** nyílik a **Cserhát** vonulataira, a mélyben fekvő **Csővár** falu térképszerűen rajzolódik ki. Sajnos pihenőhely, pad nincs, de a csodás hangulatú hely kárpótol a kényelmetlenségekért. A falak körül vékony ösvény vezet ki a hegy meredek, szakadékos déli és keleti oldala felé.

A várat valószínűleg a tatárjárás után emelték, majd a XIV. század elején Csák Máté fegyveresei rombolták le. Az 1400-as évek elején építették újjá, a meglehetősen rossz hírű, helyi nemesi család valóságos rablótanyává tette a sásfészekszerű erődöt, innen fosztogatva a környéket. 1474-ben, a tulajdonos Nézsai család kihalásával került pont a történet végére, a vár királyi fennhatóság alá került. Mátyás király később törvénytelen fiának, Corvin Jánosnak adományozta, azonban János hirtelen korai halála után báró Ráskai Balázs szerezte meg a birtokot. A dúsgazdag királyi tárnokmester, a XVI. század elején reneszánsz lakópalotává alakította át a várat. Csővár virágkorának a török csapatok vetettek véget, miután sorra foglalták a pogány a környező végvárakat, 1551-ben Csővár is sorra került.

Rövid ideig még lakták az épületet, majd szép lassan sorsára hagyták. Az enyészetnek induló vár köveit az 1730-as években a Prónay család nagyrészt elbontatta, hogy Acsán felépíthesse új kastélyukat. Az 1950-es években, az utolsó órában mentették meg a végső pusztulástól a maradványokat lelkes helyiek, megtisztítva a területet, konzerválva a megmaradt falakat.

A vár keleti oldalán **tájékoztató tábla** áll. A **vár** egykor belső- és külsővárból állott, ma már csak két nagyobb falmaradvány, a keleti oldalon egy kb. háromemeletnyi torony, és a nyugati részen egy két ablakos csonka fal emlékeztet a régmúlt időkre. A vár udvarán lévő, téglával bélelt ciszterna van, drótkerítéssel kerítették körül. Visszamegyünk a **Vár-hegy** nyergébe, a **P** jelzésű úthoz, melyen egyenesen folytatjuk utunkat az emelkedő ösvényen. Hangulatos, fenyőfákkal tarkított tölgyfaligetben kapaszkodunk fel a meredek sziklafalakkal keretezett **Vas-hegy** (358 m) tetejére, ahonnan csodás kilátás nyílik a környék dombjaira, hegyeire. Átsétálunk a **Vas-hegy** másik, kopár kúpjára, ahonnan az elég nehezen megtalálható **P** jelzésű ösvény igen meredeken szalad le északi irányban.

Az erdőbe betérve leérünk az út aljára, ahol a kereszteződésnél tovább megyünk egyenesen. Itt érünk át Pest megyéből **Nógrád**ba, majd a kissé balra tartó széles, jól követhető kocsúton 20 perc alatt kiérünk a **Nézsza** szélén kialakított **Ezersziget-horgásztóhoz**. Továbbra is a **P** jelzéseket követve beérünk **Nézsára**, a **Táncsics út** aszfaltjára, azonban a második utcánál a jelzések balra fordulnak az Alkotmány útra, mi pedig egyenesen megyünk tovább a **Táncsics utcán** egészen a pár méterre lévő következő elágazásig, ahol élesen jobbra fordulunk a **PO** jelzésű földútra. Utunkat egy darabig kíséri a **sárga Mária-jelzés** és a zöld Z betűre hajazó **Palóc út** jelzése is.

Tágas legelő szélén haladunk, kissé jobbra magasodik a **Vas-hegy**, ahonnan lejtünk, majd egy elágazásnál, balra bemegyünk egy kapun a szántóföldet határoló kerítés túlfelére! A kerítés mellett nyílegyenesen vezet utunk egész a szántóföld sarkáig, ahol betérünk az erdőbe, majd egy nagy tarvágásnál lesétálunk egy kis völgyecskebe. Az erdőben megbújó **Mária-forráshoz** pár perc alatt leérünk. Sajnos a gyér vízű, kifolyó nélküli forrás vizére ne számítsunk. A forrásnál elbúcsúzunk a balra térő **Mária-úttól**, mi maradunk a **PO** jelzésű turistaúton, mely jobbról elhalad a jellegzetes csúcsos formájú **Hégyes-domb** mellett.

A kis patak völgyében kanyargó kényelmes, széles utunkon 20 perc alatt besétálunk **Csővár** szélső házai közé. Mindjárt az első utcára érve, **Bem út**, találunk egy nyomós kutat, a következő elágazásnál a jelzések balra felvezetnek a **Dankó utcára**. Elmegyünk a temető határolta, szép **evangélikus templom** mellett, majd jobbra kanyarodó utcánk kivezet kiindulópontunkhoz, a csővári polgármesteri hivatalhoz.

<http://kirandulastippek.hu/news/article/csovar-kortura-a-varromokhoz>